

Briuselis, 2025 m. rugsėjo 23 d.
(OR. en, bg)

Tarpinstitucinė byla:
2023/0008 (COD)

12843/25
ADD 1

CODEC 1264
SOC 611
STATIS 64

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos gyventojų ir būstų statistikos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 862/2007 ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 763/2008 ir (ES) Nr. 1260/2013, projektas (pirmasis svarstymas) – Per pirmąjį svarstymą priimamos Tarybos pozicijos ir Tarybos motyvų pareiškimo priėmimas = Pareiškimai

Bulgarijos pareiškimas

Bulgarijos Respublika pasisako už pridėtinę vertę, kurią Reglamentas dėl Europos gyventojų ir būstų statistikos suteiks nustatant bendrą teisinę Europos gyventojų ir būstų statistikos plėtojimo, rengimo ir sklaidos sistemą ir modernizuojant socialinę statistiką, kad būtų geriau remiama ES politika demografinių pokyčių, socialinės sanglaudos ir darnaus vystymosi srityse.

Bulgarijos Respublika teikia didelę svarbą pagrindinių teisių, kurių svarbi dalis yra moterų ir vyrų lygybė, propagavimui ir apsaugai. Esame ir būsime pasiryžę laikytis Sutartyse įtvirtintų Europos Sąjungos principų ir vertybių.

Šiuo atžvilgiu Bulgarija atkreipia dėmesį į 2018 m. Bulgarijos Respublikos Konstitucinio Teismo sprendimą, kuriame teigiama, kad Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencijoje) propaguojamos sąvoka „socialinė lytis“ (angl. *gender*) susijusios teisinės koncepcijos, kurios yra nesuderinamos su pagrindiniais Bulgarijos Respublikos Konstitucijos principais.

2021 m. Konstitucinis Teismas taip pat paaiškino, kad Konstitucijoje vartojamas terminas „lytis“ (angl. *sex*) nacionalinės teisinės tvarkos kontekste turėtų būti aiškinamas tik biologine prasme (vyrai ir moterys). Atsižvelgdama į šiuos sprendimus, Bulgarijos Respublika pareiškia, kad ji negali pritarti sąvokoms, kuriomis siekiama atskirti lytį kaip biologinę kategoriją (vyrai ir moterys) (angl. *sex*) ir lytį kaip socialinę kategoriją (angl. *gender*), ir kad ji reglamente vartojamą terminą „lytis“ (angl. *gender*) interpretuos tik biologine prasme.

Galiausiai, Bulgarijos Respublika reglamento tekste vartojamam angliškam terminui *gender* pripažins tik bulgarišką termino *sex* atitikmenį (bulgarų k. – *пол*).

Čekijos pareiškimas

Čekijos Respublika pritaria bendriesiems Reglamento dėl Europos gyventojų ir būstų statistikos principams ir palankiai vertina keletą kompromisinio teksto aspektų. Tačiau jam neigiamą poveikį daro derybų baigiamojo etapo sparta.

Čekijos Respublika tebėra įsitikinusi, kad siūloma 3, 5 ir 11 straipsnių formuluotė yra problemiška norint ateityje šiuos straipsnius įgyvendinti statistikos praktikoje.

Pagrindinis Čekijos Respublikai susirūpinimą keliantis klausimas – gyventojų skaičiaus apibrėžties taikymas ir neregistruotos gyventojų dalies modeliavimas neturint jokių patikimų duomenų šaltinių. Itin svarbu naudotis administracinių duomenų šaltiniais, orientuotais į gyventojų registrą, kad būtų galima laiku parengti statistinius duomenis, atitinkančius Europos oficialiosios statistikos kokybės standartus. Šio reglamento priede nurodytų iššūkių keliančių duomenų pateikimo terminų įmanoma laikytis tik tuo atveju, jei jie gali būti pagrįsti patikimais ir išsamiais administracinių duomenų šaltiniais.

Čekijos Respublika laikosi nuomonės, kad apsaugos priemonė, kuria ribojama šio reglamento taikymo sritis ir nustatoma jos sąsaja su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1700, kuriuo nustatoma bendra Europos statistikos, susijusios su asmenimis ir namų ūkiais ir pagrįstos iš imčių surinktais individualaus lygmens duomenimis, sistema, galutiniame kompromisiniame tekste suformuluota atsižvelgiant tik į esamą pagal šį reglamentą renkamų duomenų turinį, o ne apskritai į duomenis, renkamus remiantis asmenų ir namų ūkių imtimis. Dėl to ateityje gali padidėti našta valstybėms narėms ir respondentams.

Kalbant apie *ad hoc* duomenų rinkimą pagal 5 straipsnį, Čekijos Respublika mano, kad dėl to valstybėms narėms nebus užkrauta ypatinga našta ir kad renkant tokius duomenis daugiausia dėmesio bus skiriama tik esamų administracinių duomenų šaltinių naudojimui.

Čekijos Respublika gali pritarti galutiniam kompromisiniam tekstui, tačiau su tam tikromis pirmiau išdėstytomis išlygomis.

Vengrijos pareiškimas

Vengrija pripažįsta ir propaguoja vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą ir Europos Sąjungos pirminę teisę, principus bei vertybes, taip pat iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių vertybių. Atsižvelgdama į tas nuostatas ir savo nacionalinės teisės aktus, Vengrija *Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../...dėl Europos gyventojų ir būstų statistikos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 862/2007 ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 763/2008 ir (ES) Nr. 1260/2013, projekte vartojamą sąvoką „lytis“ (angl. gender) aiškina kaip nuorodą į biologinę lytį (angl. sex), o sąvoką „lyčių lygybė“ – kaip reiškiančią vienodų sąlygų ir galimybių sudarymą moterims ir vyrams.*